

Samråd i Forsvarsudvalget 24. september 2015

”Vil udenrigsministeren på baggrund af giftgasangrebet nær Erbil genoptage den danske støtte til de kurdiske styrker?”

DET TALTE ORD GÆLDER

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg deler bekymringen om, at ISIL formentlig har anvendt en eller anden form for kemiske våben mod de kurdiske styrker i Irak. Umiddelbart efter de første oplysninger tog jeg derfor også straks kontakt til EU's udenrigsrepræsentant Mogherini, ligesom vi fra dansk side også tidligt tog kontakt til organisationen for Forbud mod Kemiske Våben, som også kaldes for OPCW. Herfra har vi fået oplyst, at der er kontakt mellem Irak og OPCW om det videre forløb for at komme til bunds i sagen. Det afventer vi naturligvis fra dansk side. En af udfordringerne er naturligvis, at ISIL som ikke-statslig aktør ikke er bundet af kemivåbenkonventionen.

Hvilke konkrete foranstaltninger, der måtte træffes, såfremt ISIL er i stand til i større skala at producere og anvende improviserede kemiske våben, er også et spørgsmål, som vil blive drøftet i regi af den globale koalition mod ISIL. Jeg kan dog sige, at de formodede angreb med improviserede kemiske våben ikke umiddelbart vurderes at have strategisk betydning i kampen mod ISIL. Omvendt er der dog nok næppe tvivl om, at angrebene har psykologiske effekter.

Det er derfor også afgørende, at vi fortsætter støtten til kurdernes kamp. Kurderne står heldigvis stærkt på slagmarken mod ISIL. Med støtte fra koalitionen er det vurderingen, at kurderne har formået at skubbe ISIL tilbage fra stort set alle de områder, som for et år siden var besat af ISIL.

Lad mig også sige et par ord om koordinationen af den globale koalitions indsats mod ISIL.

Inden for rammen af den globale koalitions indsats mod terrororganisationen ISIL er der en løbende dialog med henblik på at afklare koalitionen samlede behov og koordinere bidrag fra landene til støtte for indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien. I den proces indgår også dialog med myndigheder i de berørte lande, herunder Irak. Den løbende koordination er med til at sikre, at vi anvender koalitionen ressourcer – og de enkelte nationale bidrag – bedst muligt og ud fra en helhedsvurdering. Danmarks indsats mod ISIL er således en del af den større indsats.

Som følge heraf er det ikke hensigtsmæssigt for hverken kampen mod ISIL eller samarbejdet med vore koalitions partnere, at Danmark støtter specifikke aktører bilateralt. Derfor har regeringen ingen umiddelbare planer om at yde bilateral støtte til kurderne i Syrien eller Irak.

Samtidig vil jeg også gerne slå fast, at Danmark som medlem af koalitionen allerede yder støtte til de kurdiske styrker i det nordlige Irak. Det sker

blandt andet gennem vores deltagelse i koalitionen luftkampagne, der fortsat vil have afgørende betydning for de irakiske og kurdiske sikkerhedsstyrkers kamp mod ISIL. Herudover har vi også trænet ca. 600 kurdiske Peshmergaer i det nordlige Irak inden for rammerne af koalitionen.

Jeg synes det er vigtigt at få sagt, at der i det hele taget er en tæt og løbende koordination mellem de kurdiske myndigheder i det nordlige Irak, regeringen i Bagdad og den globale koalition. De kurdiske Peshmergaer er en af de mest kapable og effektive partnere, som koalitionen har på jorden. Derfor er der naturligvis også stort fokus på at sikre, at de får opbakning og støtte i kampen mod ISIL. En række nationer (Italien, Tyskland, Storbritannien, Nederlandene, Norge og Finland) bidrager i regi af koalitionen derfor også til træningen og udrustningen af de kurdiske sikkerhedsstyrker i Erbil. Senest har koalitionen besluttet at udruste og træne to nye, kurdiske brigader af hver 2.000 soldater. Det forventes, at træningen starter her til efteråret.

I forhold til den konkrete træningsindsats og udrustning af de kurdiske styrker i rammen af koalitionen kan jeg oplyse om, at behovet for træning i at modstå angreb med såkaldte CBRN-våben (kemiske, biologiske, radiologiske og atomare) er noteret i koalitionen og forventes at blive indeholdt i de fremtidige uddannelsesplaner.